

TAX ALERT

Nowy Ład – najważniejsze zmiany w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) oraz Ordynacji podatkowej (OP)

27.08.2021 r.

W związku z publikacją projektu ustawy dotyczącej tzw. „Polskiego Ładu”, ustawodawca przewidział szereg zmian w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) oraz Ordynacji podatkowej (OP).

Poniżej przedstawiamy najistotniejsze założenia proponowanych zmian legislacyjnych w tym zakresie.

ZMIANY W ZAKRESIE USTAWY OD TOWARÓW I USŁUG

Zgodnie z projektem ustawy, zmiany, które zostaną wprowadzone w ramach „Polskiego Ładu” w ustawie o podatku od towarów i usług, będą dotyczyć przede wszystkim takich obszarów, jak:

- umożliwienie podmiotom powiązanim wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług w ramach tzw. „grupy VAT”,
- zmianę w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS),
- zmiany w postaci opcji opodatkowania usług finansowych,
- w zakresie popularyzacji obrotu bezgotówkowego w Polsce poprzez szybki zwrot VAT dla podatnika „podatnika bezgotówkowego” przyjmującego w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowe.

✓ Grupy VAT

Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie podmiotom powiązanim finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług. Rozwiązanie przewidziane w projekcie ma charakter dobrowolny – podatnicy we własnym zakresie będą mogli zdecydować, czy skorzysta z projektowanego rozwiązania.

Jak wynika z uzasadnienia projektu, pomimo istnienia Podatkowych Grup Kapitałowych na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych, w ramach podatku VAT koncepcja rozliczeń grupowych do tej pory nie funkcjonowała - podatnicy powiązani finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie rozliczali się dotychczas odrębnie. Czynności dokonywane w ramach powiązanych podmiotów są dokumentowane fakturami VAT, a każdy z nich osobno składa plik JPK_VAT, który zawiera część deklaratoryjną i ewidencję.

Przedmiotowy projekt wprowadza w ustawie o VAT możliwość wspólnego rozliczania się przez kilku podatników w ramach tzw. „grup VAT”. Fundamentalny charakter dla funkcjonowania grup VAT ma regulacja przewidująca, że dostawy towarów i świadczenie usług przez podmioty należące do tej Grupy nie stanowią czynności podlegających opodatkowaniu. Oznacza to neutralność podatkową wewnątrz Grupy VAT. Wiąże się to z obopólnymi korzyściami zarówno dla podmiotów wchodzących w skład Grupy VAT jak i dla administracji podatkowej.

✓ **Wiążące informacje stawkowe (WIS)**

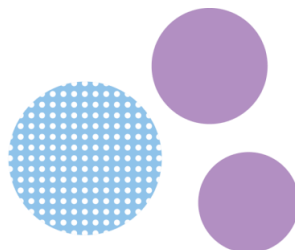
W związku z wprowadzeniem do Ordynacji Podatkowej nowej instytucji Porozumienia Inwestycyjnego (PI), które obejmować będzie również m.in. kwestie będące przedmiotem WIS (tj. określenie klasyfikacji towaru/usługi oraz stawki podatku VAT dla towaru bądź usługi będących przedmiotem określonych transakcji opodatkowanych VAT), konieczne jest dostosowanie w tym zakresie regulacji w zakresie WIS.

Celem zmian jest wprowadzenie swoistych reguł kolizyjnych między tymi instytucjami tak, aby ten sam podmiot, w tym samym czasie, nie mógł wnioskować o interpretację (wskazanie klasyfikacji towaru/usługi oraz stawki VAT), w dwóch różnych formach, a właściwy organ wydający WIS nie wydał rozstrzygnięć w sprawie objętej obowiązującym już porozumieniem inwestycyjnym.

W przypadku, gdy zakres przedmiotowy wniosku o wydanie WIS, w dniu złożenia tego wniosku, jest przedmiotem zawartego już PI (tj. PI zawiera klasyfikację oraz stawkę podatku VAT konkretnego towaru, którego dotyczy wniosek o wydanie WIS), Dyrektor KIS odmówi wydania WIS w drodze zaskarżalnej decyzji.

✓ **Możliwość opodatkowania podatkiem VAT usług finansowych**

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości wyboru przez podatnika opodatkowania wykonywanych przez niego usług finansowych (zmiana dotyczyć będzie wyłącznie transakcji B2B, czyli świadczonych na rzecz podatników). Usługi finansowe świadczone na rzecz klientów detalicznych (osób fizycznych niebędących podatnikami) będą nadal, obligatoryjnie, zwolnione z podatku. Przyznanie podatnikom możliwości wyboru opodatkowania usług finansowych ma na celu zapewnienie większej neutralności podatku VAT w sektorze finansowym, co mogłoby stanowić dodatkową zachętę do lokowania w Polsce nowych inwestycji przez podmioty z branży finansowej.

Obecnie stosowane zwolnienie od podatku powoduje, że podatek naliczony związany ze świadczeniem tych usług nie podlega co do zasady odliczeniu. Opodatkowanie usług finansowych skutkować będzie tym samym powstaniem po stronie podmiotów świadczących te usługi prawa do odliczenia podatku naliczonego od zakupów związanych ze świadczeniem tych usług. Z kolei podmioty będące podatnikami – nabywcy takich opodatkowanych usług finansowych – będą miały prawo do odliczenia podatku naliczonego zawartego w cenie opodatkowanych usług finansowych na ogólnych zasadach, tj. jeżeli usługi te będą związane z wykonywaniem przez nich czynności opodatkowanych.

Proponowane rozwiązania zakładają, że podatnik rezygnujący ze zwolnienia i wybierający opodatkowanie, będzie zobowiązany do opodatkowania wszystkich świadczonych przez niego usług. Nie będzie przy tym możliwa rezygnacja ze zwolnienia w odniesieniu tylko do wybranych rodzajów usług, np. usług udzielania kredytów, a do pozostałych stosowanie zwolnienia od podatku. Podatnik dokonujący wyboru opodatkowania usług finansowych byłby związany takim wyborem przez okres co najmniej 2 lat od momentu rezygnacji ze zwolnienia od podatku. Po upływie 2 lat, w trakcie których podatnik stosował opodatkowanie, możliwy byłby powrót do stosowania zwolnienia.

Warunkiem stosowania opodatkowania usług finansowych byłoby zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego o wyborze opodatkowania tych usług oraz zarejestrowanie takiego podatnika jako podatnika VAT czynnego.

✓ **Zmiany mające za cel popularyzację obrotu bezgotówkowego w Polsce**

Projekt przewiduje wprowadzenie mechanizmów pozwalających na szybki zwrot VAT dla „podatnika bezgotówkowego”, tj. przyjmującego w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowe. „Szybki zwrot VAT” (bo takim terminem ma posługiwać się ustawa) miałby nastąpić w terminie 15 dni licząc od dnia, w którym upłynął termin do złożenia deklaracji bądź dnia złożenia korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku. Mechanizm jest kierowany do podatników mających znaczący udział sprzedaży przy użyciu kas rejestrujących oraz wysoki udział otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych przez okres minimum 3 ostatnich okresów rozliczeniowych.

Jednocześnie proponuje się (w art. 19a Prawa przedsiębiorców) wprowadzenie obowiązku zapewniania przez przedsiębiorców możliwości przyjmowania płatności bezgotówkowych przy użyciu instrumentu płatniczego. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie rozwiązań, które mają na celu czasowe ograniczenie niektórych preferencji w VAT podatnikom, którzy wbrew wprowadzanemu obowiązkowi w Prawie przedsiębiorców nie zapewnią gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych.

Ograniczenie się niektórych preferencji w VAT może się wiązać z:

- czasowym wyłączeniu możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych,
- czasowym wyłączeniu prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym.

ZMIANY W ZAKRESIE USTAWY – ORDYNACJA PODATKOWA

✓ Mechanizm „Porozumienie Inwestycyjne”

W projekcie nowelizacji proponuje się wprowadzenie do Ordynacji podatkowej przepisów umożliwiających zawarcie, pomiędzy inwestorem a organem podatkowym, umowy w sprawie skutków podatkowych planowanej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Proponowana regulacja ma na celu wdrożenie do polskiego systemu podatkowego zupełnie nowego instrumentu pod nazwą „porozumienie inwestycyjne” (w skrócie: PI). Porozumienie inwestycyjne, zdaniem jego twórców, ma przyczynić się do polepszenia sytuacji inwestora oraz zwiększyć jego pewność co do skutków podatkowych inwestycji i zapewnić ochronę prawną względem administracji podatkowej.

Zgodnie z definicją, „porozumienie inwestycyjne” ma być umową w sprawie skutków podatkowych inwestycji planowanej lub rozpoczętej na terytorium RP, zawieraną na wniosek inwestora między nim i właściwym organem podatkowym, ewentualnie na wniosek dwóch lub więcej inwestorów – między nimi i tym organem. Umowa ta ma być wiążąca dla administracji skarbowej.

Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego będzie mógł złożyć inwestor lub grupa inwestorów, planujący nową inwestycję na terytorium Polski o wartości co najmniej 100 mln zł (od 2025 r. limit ma wynosić 50 mln zł).

Jak wynika z uzasadnienia, PI ma służyć „realizacji zasady pewności prawa podatkowego oraz zapewnieniu jednolitej i spójnej wykładni przepisów prawa podatkowego”. W założeniu projektodawcy ma to stanowić generalną dyrektywę interpretacyjną w procesie stosowania i wykładni przepisów o porozumieniu inwestycyjnym.

Aktualnie podatnik planujący inwestycję, aby zabezpieczyć się przed ryzykiem podatkowym używa różnych mechanizmów przewidzianych przez polski system podatkowy: interpretacje indywidualne, wiążące informacje stawkowe (WIS), wiążące informacje akcyzowe (WIA), uprzednie porozumienia cenowe (APA), czy opinie zabezpieczające (OZ).

Projekt zakłada, aby - zgodnie z wolą inwestora i za zgodą Ministra Finansów – Porozumienie Inwestycyjne mogło zawierać w sobie jedną, dwie lub więcej części składowych będących odpowiednikami wymienionych środków a tym samym umowa PI miała by być łącznym ekwiwalentem dla powyższych aktów administracyjnych (będzie to tzw. interpretacja 590).

W konsekwencji inwestor poprzez kontakt z jednym organem podatkowym i w jednym akcie administracyjnym będzie w stanie uzyskać to, co do tej pory wymaga działania kilku organów i wydania kilku aktów, które podlegają różnym procedurom i zapewniają ochronę prawną w innym zakresie.

✓ **Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania**

Projekt przewiduje również szereg zmian w zakresie regulacji dotyczących przeciwdziałania unikaniu opodatkowania. Jak wynika z uzasadnienia, ustawodawca wskazał szereg obszarów, w których aktualne regulacje dotyczące stosowania przepisów dotyczących unikania opodatkowania są niewystarczające dla pełnego zabezpieczenia interesu fiskalnego państwa.

W uzasadnieniu zostały wskazane przypadki obstrukcyjnej działalności podatników uczestniczących w schemacie unikania opodatkowania poprzez częste zmiany miejsca siedziby (zamieszkania). Celem poprawienia ekonomiki postępowania oraz skuteczności Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania proponuje się zatem przyznać Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej uprawnienie do wyznaczenia jednego naczelnika urzędu skarbowego w sprawach, w których dostrzeżono mechanizm unikania opodatkowania, zaś uczestniczące w schemacie podmioty mają siedzibę (miejsce zamieszkania) na obszarze działania więcej niż jednego naczelnika urzędu skarbowego.

Dla postępowań o stwierdzenie nadpłaty, w których może mieć zastosowanie klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, proponowane jest wprowadzenie odrębnych zasad oprocentowania zwrotu nadpłaty.

Projekt zmian Ordynacji podatkowej proponuje również ograniczenie do 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku możliwość wycofania wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej za zwrotem połowy uiszczonych opłat. W praktyce wydawania opinii zabezpieczającej dostrzeżono przypadki, w których po wykonaniu stosownej pracy pracowników organu podatkowego i wyjaśnieniu wątpliwości związanych z treścią wniosku wnioskodawca, mając świadomość pogłębionej wiedzy organu podatkowego na temat ujawnionego schematu unikania opodatkowania lub zmieniając plany biznesowe z innych powodów, zdecydował się wycofać wniosek, aby odzyskać choć część uiszczonych opłat. Biorąc pod uwagę cel opłaty, nie jest zasadny zwrot połowy uiszczonych opłat, jeśli po kilku miesiącach postępowania projekt rozstrzygnięcia merytorycznego jest często na ukończeniu. Podkreślenia wymaga także, że w przypadku np. wydawania uprzednich porozumień cenowych, zwrot części opłaty co do zasady nie jest możliwy, zatem proponowana zmiana nie powinna być postrzegana jako szczególnie restrykcyjna.

KONTAKT

Patryk Steidten

Associate Partner

mob.: + 48 572 774 158

E-mail: patryk.steidten@uhy-pl.com**Arkadiusz Juzwa**

Doradca podatkowy

Senior Manager

mob.: +48 664 407 349

E-mail: arkadiusz.juzwa@uhy-pl.com**Tomasz Moszczyński**

Doradca podatkowy

Manager

mob.: +48 698 093 468

E-mail: tomasz.moszczynski@uhy-pl.com**UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp.k.**

ul. Polczyńska 31A

01-377 Warszawa

TEL. +48 22 633 03 00 EMAIL

BIURO@UHY-PL.COMwww.uhy-pl.com

UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp.k. jest członkiem Urbach Hacker Young International Limited, brytyjskiej spółki UHY – międzynarodowej sieci prawnie niezależnych firm audytorskich i konsultingowych. UHY jest nazwą firmową sieci UHY International. Usługi tutaj opisane są świadczone przez Firmę, a nie przez UHY lub inną firmę członkowską sieci UHY. Ani UHY, ani żaden z członków sieci UHY nie ponoszą odpowiedzialności za usługi świadczone przez inne firmy członkowskie.

© 2021 UHY ECA

